

HUS-Kuvantaminen	MENETTELYOHJE	Versio: 3	s. 1/2
Radiologia	Mammo	Voimaantulopäivä: 1.9.2021	
Rintarauhasen ultraäänitutkimus ja näytteenotto			

Rintarauhasen ultraäänitutkimus ja näytteenotto

Esivalmistelut

Ei vaadi esivalmisteluja.

Verenhennuslääkitystä käytävillä potilailla INR-arvon tarkistusta ei rutiinisti biopsiassa ja punktiossa tarvita.

Tarvikkeet

Steriili pöytä:

- steriili liina
- steriilit taitokset
- steriili UÄ-anturin suojapussi
- steriili geeli

Muut tarvikkeet:

- puudute esim. Lidocain 10 mg/ml cum adrenalin
- haavalappu ja -teippi
- ihon desinfektiovälineet ja – aine
- kylmäpussi
- näytepurkki tai putki

Kudosnäyte (PNB):

- 10 ml luer-ruisku puudutuksen
- neula 22 G puudutukseen
- näytteenottoneula ensisijaisesti 14 G

Kystapunktio, ohutneulanäyte (ONB):

- neula 18 - 24 G
- 10 ml kumimäntäruisku
- väliletku

Näytteen fiksatiivi:

PNB: 10 % formalini (nitriilikäsineet)
 ONB: 50 % sprii
 tuorenäyte: NaCl 0,9
 bakteeriviljelyputki

Toimenpiteen suoritus

Kudosnäytteenotto (PNB) tai abskessipunktio

Tutkimuksessa potilas on selinmakuulla, ylävartalo paljaaksi riisuttuna.

Mikäli näytteenotto on tarpeellinen, otetaan kudosnäyte, ei solunäytettä.

Toimenpidealueen ihon desinfektion jälkeen steriili liina asetetaan toimenpidealueen reunaan. Paksuneulabiopsiat ja abskessipunktiot tehdään paikallispuudutuksessa.

PNB voidaan ottaa 18 G neulalla oranssin viggon läpi, jolloin vuotoriski pienenee.

Näytteenottokohdan päälle laitetaan haavateipit ja haavalappu. Jos toimenpiteen jälkeen näytteenottokohdassa on verenvuotoa, painetaan kylmäpussilla kunnes verenvuoto lakkaa.

Ohutneulanäyte (ONB) tai kystapunktio

Yleensä ei käytetä puuduteainetta. Steriiliä pöytää ei tarvita.

Pistoskohdan päälle laitetaan haavalappu, ei erityistä jälkihoitoa.

Tuorenäytteet

Tuorenäyte otetaan kudosnäytteestä (NaCl taitokselle) tai punktionesteestä (tyhjennysruiskuun). Tuorenäytteet toimitetaan laboratorioon kiireellisenä.

Jälkihoito

Kudosnäytteenoton jälkeen potilaalle annetaan 'Rintarauhasen muutoksen neulanäytteenotto, jälkihoito-ohje'.

HUS-Kuvantaminen	MENETTELYOHJE	Versio: 3	s. 2/2
Radiologia	Mammo	Voimaantulopäivä: 1.9.2021	
Rintarauhasen ultraäänitutkimus ja näytteenotto			

Kirjaaminen

- HA1AE** Rintarauhasen ultraäänitutkimus
- HA1AT** Rintarauhasen kudospäyte, UÄ-ohjaus
- HA2AT** Rintarauhasen solunäyte, UÄ-ohjaus
- HA3AT** Rintarauhasen punktio, UÄ-ohjaus

Mikäli tutkimus tehdään röntgenosaston ulkopuolella, RADUn lisätarvikkeisiin tai Apotin kuluihin kirjataan UÄ-lisätyö.

Liittyvät ohjeet

HUS-Kuvantamisen ohjeistus

- [Potilaan tunnistaminen ja tutkimuksen henkilötietojen varmistaminen](#)
- [Tutkimuksen ja toimenpiteen kirjaaminen](#)
- [Suositus veren hyytymisen ja vuotoriskin arvioinnista ennen radiologista toimenpidettä](#)

Lisätietoja antaa

Mammotiimi ja kehittämisspäällikkö Eija Vartiainen

Laatija: Liisa Rasi

Muut laatijat: Katja Hukkinen;Annette Beule;Maire Reinikainen;Maria Einola;Mervi Seppi;Marko Lamminen;Heidi Greus;Sanna Luomala;Pirta Silaste;Katja Leinonen;Hannele Kajander;Minna Häkkinen;Satu Tamminen;Tarja Karjalainen;Lembi Mullamaa;Mari Koskinen;Anne-Mari Vitikainen;Eija Vartiainen

Liittyy tutkimuksiin: HA1AE Rintarauhasen UÄ; HA1AT Rintarauhasen kudospäyte, UÄ-ohjaus; HA2AT Rintarauhasen solunäyte, UÄ-ohjaus; HA3AT Rintarauhasen punktio, UÄ-ohjaus;

Liittyy tutkimusryhmään:

Lisätieto: Ohje tarkistettu, ei varsinaista sisältömuutosta; kohdassa kirjaaminen huomioitu Apotti.

Tunniste:2259

Jakelu, intranet: [Radiologia Rintarauhasen tutkimukset](#) > [Ohjeet omalle henkilökunnalle](#)